

zob. mł. do R. uch. PF 7859/04/78
45
T-33
13
P O U F N E
Egz. pojedynczy *106*

O NIEKTÓRYCH WŁAŚCIWOŚCIACH SYTUACJI WYWIADOWCZEJ
W STANACH ZJEDNOCZONYCH I PAŃSTWACH NATO NA OBECNYM ETAPIE

Referat gen.armii P.I. IWASZUTINA wygłoszony na Konferencji Szefów Zarządów Wywiadowczych Sztabów Generalnych /Głównego/ Sił Zbrojnych państw UW, odbytej w Sofii w dniach 16-21.10.1978 r.

Na kształtowanie się sytuacji wywiadowczej w państwach kapitalistycznych istotny wpływ wywiera ogólny klimat polityczny w świecie, układ sytuacji wojskowo-politycznej na poszczególnych kontynentach i arenie międzynarodowej.

Bieżące wydarzenia w świecie świadczą o złożoności sytuacji międzynarodowej. U podstaw jej zaostrzenia, jak to określił towarzysz L.I. BREŻNIEW w swoim wystąpieniu w Baku w dniu 22 września br., leży brak trzeźwej oceny przez najbardziej zatwardziałe kręgi imperialistyczne ukształtowanego w świecie stosunku sił, całkowicie nierealne i groźne dla pokoju obliczenia osiągnięcia przewagi militarnej nad państwami socjalistycznymi i dyktowanie im swojej woli. Rozładowanie napięcia, będące dominującą tendencją w stosunkach międzynarodowych, spotyka się ze znacznymi trudnościami.

Mocarstwa imperialistyczne ze Stanami Zjednoczonymi na czele, zasłaniając się różnorodnymi antysocjalistycznymi propagandowymi hasłami, prowadzą politykę stwarzającą realne niebezpieczeństwo powrotu do okresu "zimnej wojny". Stany Zjednoczone zgodnie ze swą praktyką ostrej rywalizacji ze wspólnotą socjalistyczną, mobilizują Zachód do forsowania materialnych przygotowań do wojny. Prowadzona

86

107

przez potencjalnego przeciwnika walka ideologiczna przeistacza się w wojnę psychologiczną przeciwko państwom Układu Warszawskiego, skierowaną na podważenie w tych państwach filarów socjalistycznej państwowości, ich jedności moralno-politycznej i obronności.

W globalnym zmaganiu ze światowym socjalizmem, obecna administracja amerykańska, opierając się o pakt NATO, wykorzystuje agresywny antysowietyzm kierownictwa chińskiego.

Szczególne niebezpieczeństwo w tym planie stanowi japońsko-chiński "układ o przyjaźni i pokoju", którego inicjatorem był Waszyngton. Stany Zjednoczone i przywódcy Chin wiążą z nim duże nadzieje, w realizacji zamiaru politycznego i wojskowego okrążenia wspólnoty socjalistycznej.

Dążenie Stanów Zjednoczonych, NATO i Chin do koordynacji politycznych i wojskowych wysiłków w zmaganiach ze wspólnotą socjalistyczną, wyścig zbrojeń i podniecanie napięcia międzynarodowego, prowadzą do wzrostu bezpośredniego, w tym także wojskowego zagrożenia Układu Warszawskiego.

Odzwierciedleniem prawidłowości, lub dokładniej mówiąc, pochodną aktualnej prowokacyjnej, antysocjalistycznej polityki Zachodu i nasilającej się militarystycznej gorączki w NATO, jest skomplikowana sytuacja wywiadowcza w głównych państwach kapitalistycznych, w jakiej dziś muszą pracować nasi wywiadowcy.

W Wielkiej Brytanii, Francji, Stanach Zjednoczonych, RFN, Japonii i szeregu innych państwach powstają dalsze istotne komplikacje pogarszające sytuację wywiadowczą, notowane są jakościowe /często dla nas nieprzychylne/ zmiany wewnętrznej sytuacji wojskowo-politycznej, aktywizowana jest działalność organów kontrwywiadowczych Stanów Zjednoczonych i ich sojuszników z NATO, a także służb

specjalnych szeregu państw rozwijających się, przeciwko wywiadam państw socjalistycznych.

Te wszystkie zmiany - przy czym należy powiedzieć wprost - nader odczuwalne w zdecydowanej większości państw nato^wskich, występują coraz wyraźniej w zwiększonej skali, charakteryzując się ukierunkowaniem i selektywnością oraz przejawiając się stosowaniem nowych metod destrukcyjnej działalności organów kontrwywiadowczych przeciwko wywiadam wspólnoty socjalistycznej.

Pozwólcie, że omówię niektóre zasadnicze elementy sytuacji wywiadowczej i specyficzne kierunki działalności służb specjalnych przeciwnika.

Sytuacja wywiadowcza charakteryzuje się przede wszystkim niesłychaną zuchwałością sił, które organizują i ukierunkowują działalność przeciwko państwom wspólnoty socjalistycznej, poprzez sztuczne rozdmuchiwanie na Zachodzie kampanii szpiegomańskich, prowokujących do wystąpień syjonistycznych i innych reakcyjnych demonstracji.

W Stanach Zjednoczonych, Kanadzie, Wielkiej Brytanii, Hiszpanii, Francji, Japonii i niektórych innych państwach, tego rodzaju akcje są szeroko podchwytywane i propagowane przez terytorialne organy masowej informacji, przy pełnej pobłażliwości, a często bezpośrednim poparciu władz.

Usiłując przeciwstawić cokolwiek przystępnej i przekonującej, zewnętrzno-politycznej, działalności informacyjnej organów propagandowych państw socjalistycznych, Zachód zwiększa stawkę na "natarcie ideologiczne" i "wojnę psychologiczną".

Pod oklepanymi hasłami "obrony praw człowieka", "dramatycznej rozbudowy sił zbrojnych państw Układu Warszawskiego", "wtrą-

cania się do spraw afrykańskich" itp. przed placówkami zagranicznymi państw socjalistycznych organizowane są systematycznie chuligańskie zgromadzenia, pikiety, demonstracje; na szereg placówek dokonuje się zamachów bombowych, wznieca się pożary, uszkodza samochody, pali flagi, zwiększa częstotliwość anonimowych telefonów z pogrózkami pod adresem naszych pracowników zagranicznych itp. Należy podkreślić, że zamierzenia podobnego typu skierowane w ostatnim okresie na wytworzenie atmosfery podejrzliwości i niewiary wokół oficjalnych pracowników placówek państw socjalistycznych, przeprowadzane są praktycznie nieustannie.

Ze szczególnym nasileniem wspomniane akcje przeprowadzane są w Stanach Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Francji, podczas przygotowań i w trakcie obchodzonej przez całą postępową ludzkość 60 rocznicy Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej.

Równocześnie z podobnymi kampaniami i "pod ich ton" władze szeregu państw zachodnich, a przede wszystkim administracja amerykańska, intensywnie wypracowują i wcielają w życie dodatkowe zamierzenia o charakterze prewencyjnym, zmierzające do utrudnienia naszej działalności za granicą.

W kwietniu 1977 r. Kongresowi przedstawiony został do rozpatrzenia projekt ustawy o zmianie rozdziału kodeksu karnego Stanów Zjednoczonych, dotyczącego odpowiedzialności karnej za rozgłaszanie tajnych informacji. Za umyślne rozgłaszanie informacji poufnej przewiduje on karę więzienia do lat 5 i grzywnę do 5 tys. dolarów.

Za rozgłaszanie tajnych informacji kara jest podwojona /10 lat więzienia i /lub/ grzywna 10 tys. dolarów/. Jednocześnie na forum Kongresu wniesiono projekt ustawy potwierdzającej konstytucjonalność ustanowienia kary śmierci za najbardziej ciężkie przestępstwa, w tej liczbie szpiegostwo.

99
110

Obostrzono wstępne, dokładne sprawdzanie organizacji i osób dopuszczonych do pracy na kontraktach Ministerstwa Obrony Stanów Zjednoczonych, co ma ograniczyć kontakty pracowników państw socjalistycznych z pracownikami urzędów, bezpośrednio lub pośrednio związanych z poufnymi informacjami; w wielu urzędach, dotychczas dostępnych, wprowadzony został system przepustek.

W końcu września br. władze amerykańskie podjęły bezprecedensową decyzję, ograniczającą immunitety i przywileje dyplomatyczne przedstawicielstw państw obcych na terytorium Stanów Zjednoczonych, w tej liczbie przedstawicielstw akredytowanych przy ONZ, co jest sprzeczne z zasadami i normami współczesnego prawa międzynarodowego.

Waszyngton i jego sojusznicy przygotowują plany ograniczenia ilości oficjalnych przedstawicieli państw socjalistycznych w państwach zachodnich; wzrosła ilość przypadków zwłoki i odmów podczas załatwiania formalności wizowych, wprowadzano nowe ograniczenia w poruszaniu się na terytoriach państw urzędowania itp.

Trzeba przyznać, że tego rodzaju rozpasany na szeroką skalę antysocjalizm, towarzyszący wyżej przytoczonym praktycznym kompleksowym przedsięwzięciom ze strony władz, poważnie zakłóca całościowe funkcjonowanie placówek zagranicznych państw socjalistycznych i w szczególności działalność wywiadowczą. Podobne kampanie i przedsięwzięcia ustawodawcze są dosyć efektywnymi środkami urabiania ludności, pomagają organom kontrwywiadu dokładniej kontrolować i lepiej poznawać działalność pracowników państw socjalistycznych za granicą, zbierać wiadomości o ich kontaktach z obywatelami krajowymi.

Drugim elementem charakteryzującym aktualną sytuację wywiadowczą jest nieprzerwane, uporczywe opracowywanie, przy dominującej roli Stanów Zjednoczonych, zwiększonej koordynacji działań i ściślejszej współpracy organów kontrwywiadu w ramach paktu NATO, a także między służbami specjalnymi Stanów Zjednoczonych i niektórych wiodących państw na innych kontynentach świata.

Wymiana doświadczeń w zakresie działalności kontrwywiadowczej i szkolenie kadr dla służb specjalnych; wspólne opracowania na temat techniki specjalnej dla kontrwywiadów państw kapitalistycznych; wymiana informacji o pracownikach placówek państw obozu socjalistycznego za granicą; koordynacja działań w zakresie organizacji i prowadzenia propagandy; przeprowadzanie wspólnych akcji organów kontrwywiadu - oto zasadnicze sfery współdziałania kontrwywiadów naszych głównych przeciwników. Podobna współpraca realizowana jest dwustronnie jak i wielostronnie.

Istnieją dane, że w Paryżu co miesiąc odbywają się konferencje specjalnego stałego organu NATO, na których omawiane są sposoby rozpracowywania wojskowych przedstawicieli państw socjalistycznych, wytyczane możliwe drogi dotarcia do nich, ustalani konkretni wykonawcy planowanych akcji. W skład organu wchodzi przedstawiciele aparatu wojskowego państw NATO, a stałym przewodniczącym jest przedstawiciel Stanów Zjednoczonych. Głównym celem organu jest wykrywanie aktywnych wywiadowców państw socjalistycznych, organizowanie i przeprowadzanie ich rozpracowywania lub kompromitacji.

Regularnie organizowane są w ramach systemu NATO konferencje szefów organów kontrwywiadu państw paktu, na których wypracowuje się przedsięwzięcia zwiększające efektywność działania przeciwko wywiadam państw socjalistycznych.

Wiadomo, że w ostatnim czasie, po pewnej przerwie, francuskie organy kontrwywiadu wznowiły aktywną współpracę z amerykańskimi i angielskimi służbami specjalnymi.

Innymi ważnymi elementami współpracy zachodnich służb specjalnych jest wprowadzenie wspólnej kontroli w eterze, celem wykrywania ewentualnej pracy nielegalnych radiostacji, jak też dokonywanie analogicznej, ukierunkowanej kontroli rozmów telefonicznych, za pomocą EMC /maszyn matematycznych/.

Również poza teatrem europejskim można mówić o kontynuowaniu przez Amerykanów aktywnej rozbudowy łączności z organami kontrwywiadów zależnych państw w innych częściach świata. W latach 1977-1978 służby specjalne Stanów Zjednoczonych usilnie współdziałały z organami kontrwywiadów reakcyjnych reżymów Bliskiego i Środkowego Wschodu.

Obecnie ustalona jest praktyczna koordynacja działania wymiany informacji kontrwywiadowczych między organami kontrwywiadu Iranu, Arabii Saudyjskiej, Egiptu, Sudanu i Turcji. Ścisła współpraca służb specjalnych Stanów Zjednoczonych i Izraela wykracza daleko poza granice Bliskiego Wschodu.

Wiadomo również, że w kwietniu br. osiągnięto porozumienie o skierowaniu do tureckich organów bezpieczeństwa doradców ze Scotland Yardu, a do Londynu wysłano grupę tureckich osób funkcyjnych celem odbycia specjalnego przeszkolenia.

W wyniku zwiększonego współdziałania między służbami specjalnymi przeciwnika, doświadczenia organów kontrwywiadowczych i policyjnych Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Francji, RFN i Izraela stają się udziałem innych państw kapitalistycznych, co sprzyja doskonaleniu wszystkich aspektów działalności służb specjalnych tych państw i podniesieniu ich aktywności.

Kontynuowane są dalsze zabiegi wzmacniające organy kontrwywiadu państw zachodnich, podwyższany ich poziom wyszkolenia, trwa aktywny proces wyposażania w najnowsze urządzenia techniczne, zwiększane są dotacje budżetowe na prowadzenie aktywnych i prewencyjnych przedsięwzięć, skierowanych przeciwko naszym wywiadam.

W Stanach Zjednoczonych w roku bieżącym podjęto decyzję o rozszerzeniu współdziałania między FBI, CIA, Agencją bezpieczeństwa narodowego i policją. Ogólny budżet FBI w 1978 r. wyniósł 550 mln dolarów; budżet brytyjskiego Scotland Yardu - 130 mln funtów; dotacje dla zachodnioniemieckich służb specjalnych - /BFR/ - 115 mln DM; wydatki na francuski kontrwywiad /DST/ - 170 mln franków. Należy podkreślić, że w ciągu ostatnich pięciu lat dotacje dla organów specjalnych w głównych państwach kapitalistycznych wzrosły w przybliżeniu dwukrotnie.

Odnotowuje się także stałe zwiększanie stanu osobowego służb specjalnych naszych potencjalnych przeciwników.

W bieżącym roku tylko liczebność wydziału amerykańskiego FBI, odpowiedzialnego za obserwację i kontrolę przedstawicieli państw socjalistycznych w Stanach Zjednoczonych zwiększono o 450 osób; liczy on obecnie ok. 4 500 współpracowników. Scotland Yard zwiększył liczbę swych pracowników do ok. 31 tys. osób; organy specjalne w RFN /BFR/ - do 4 tys., a kontrwywiad francuski /DST/ - do 1 800 osób.

Wszystkie powyższe fakty, stawiają przed wywiadowcami państw wspólnoty socjalistycznej naturalne wymagania stałego podnoszenia mistrzostwa zawodowego, wzmożenia konspiracji i czujności, niezależnie od tego, czy wypada pracować im w dużym mocarstwie kapitalistycznym, czy w państwie rozwijającym się, którego kontrwywiad utrzymuje kontakty z organami kontrwywiadu czołowych państw Zachodu.

103

114

Rozpatrując wzmożoną koordynację i doskonalenie współdziałania między ~~służbami~~ specjalnymi przeciwnika, należy zatrzymać się szczególnie nad aspektami korzystania przez kontrwywiady głównych państw kapitalistycznych z najnowocześniejszych elektronicznych środków organów kontrwywiadu służących do skrytej kontroli codziennego życia i działalności przedstawicieli państw wspólnoty socjalistycznej.

W ostatnich latach technika na usługach organów specjalnych w najbardziej rozwiniętych państwach kapitalistycznych, sprzęt operacyjny instalowany w ich stolicach, osiągnął taki poziom, że można i trzeba wprost mówić o określonym skoku jakościowym przy organizowaniu skrytej kontroli całokształtu życia przedstawicieli państw socjalistycznych.

Oprócz wdrażania najnowszych osiągnięć naukowo-technicznych przy opracowywaniu i produkcji radioelektronicznej i innego rodzaju aparatury dla arsenału służb specjalnych, został on uzupełniony szeregiem nader efektywnych systemów kontroli ruchu ludności i środków transportu w większych miastach świata /Nowy Jork, Londyn, Tokio, Paryż i inne/. Do tego celu wykorzystuje się radiolokację, telewizję, aparaty elektromagnetyczne, urządzenia noktowizyjne itp.

Coraz częściej przekonywujemy się, że obecnie dla celów kontrolowania działalności naszych wywiadów, integrowane są jednolite miejskie systemy wykorzystujące współczesne, efektywne środki obrazujące sytuację, wszystkie posiadane urządzenia, niezależnie od ich resortowej przynależności.

Np. w Londynie pod kontrolą takiego systemu znajduje się praktycznie całe centrum i zachodnia część miasta. Korzysta on z 50 kamer telewizyjnych, a planuje się zainstalowanie dalszych 150.

~~104~~
115

Według posiadanych danych, w Waszyngtonie również zainstalowano ok. 100 kamer inwigilacyjnych, w Paryżu - 86, Sztokholmie - 70.

Podobne systemy, kierowane przy pomocy EMC /maszyn matematycznych/, umożliwiają organom kontrwywiadu śledzenie i ewidencjonowanie na specjalnych pulpitych tras ruchu naszych samochodów bez konieczności prowadzenia bezpośredniej obserwacji wizualnej. Umożliwia to bardziej efektywne i operatywne korzystanie z parku samochodowego służby obserwacji zewnętrznej.

Na współczesnym naukowo-technicznym poziomie znajduje się podśluch rozmów telefonicznych, ustalający w krótkim czasie miejsca rozmowy i numery telefonów, mogących budzić podejrzenie służb specjalnych, dokonujący zapisów przeprowadzonych rozmów.

Np., we Francji powstał scentralizowany system kontroli rozmów telefonicznych, kierowany przy pomocy EMC. Składa się on z kilku stacji rejestrujących, podsłuchu i zapisu rozmów, rozmieszczonych w Paryżu i w innych miastach. Podsłuchem zajmuje się, specjalnie powołana przez rząd, międzyministerialna grupa nadzoru /MGK/, podporządkowana MSW i ściśle związana z organami kontrwywiadu. Grupa ta np. tylko w jednej dzielnicy Paryża codziennie podsłuchuje fragmentarycznie ok. 5 tys. linii telefonicznych. Na jej stałym, szczegółowym podsłuchu może znajdować się 1 800 linii. Około 15 % tej liczby /270-300 abonentów/ kontrolowanych jest bezpośrednio przez specjalnie przygotowanych operatorów. Są to przede wszystkim linie zagranicznych placówek i ich pracowników, a także najbardziej ważnych obiektów państwowych.

Służby kontrwywiadowcze poświęcają wiele uwagi instalowaniu w pomieszczeniach placówek państw socjalistycznych dobrze zama-

105
M6

skowanych, stacjonarnych systemów podsłuchu, stosując przy tym ostatnie nowości radioelektroniki. W pomieszczeniach służbowych, miejscach zamieszkania, w wynajętych willach i samochodach pracowników państw socjalistycznych, organa kontrwywiadu starają się maksymalnie skrycie montować lub podkładać miniaturowe, efektywne aparaty podsłuchu, przekazujące nieustannie niezbędne informacje o naszych ludziach, ich służbowej działalności, życiu osobistym itp. Charakterystyczne, że służby specjalne przeciwnika, nie mogąc już liczyć na zainstalowanie środków technicznych po wynajęciu lub podczas budowy pomieszczeń dla placówek krajów socjalistycznych, rozpoczęły na szeroką skalę wcześniejsze przygotowywanie detali budowlanych i ich zespołów, montując w nie wysokoczułe mikrofony i wkładki radioemisyjne, pracujące w ciągu wielu lat. Z przypadkami instalowania podobnych, stałych systemów podsłuchu w budynkach placówek zagranicznych państw socjalistycznych, zetknęliśmy się w ostatnio w wielu państwach /w Londynie, Waszyngtonie, San-Francisco, Kuala-Lumpur, Buenos-Aires, Montrealu i w innych miastach/.

Zwraca uwagę różnorodność podsłuchiwanie rozmów w pomieszczeniach państw socjalistycznych, jaką stosują służby specjalne, jak np., poprzez zdalne fotografowanie informacji mówionej przy pomocy specjalnej techniki laserowej, przekształcającej drgania faliste szyby okiennej w tekst dźwiękowy. Nie można powiedzieć, że taka metoda podsłuchu jest już szeroko przez przeciwnika stosowana, jednak w rozwiniętych państwach kapitalistycznych jest już teoretycznie i praktycznie opracowywana, wymagając szczególnej uwagi z naszej strony.

Prowadzone są badania nad fonografowaniem głosów i możliwościami wprowadzania fonogramu głosu podejrzanego do pamięci EMC. Uważa się, że umożliwi to nie tylko identyfikowanie abonentów,

108

117

lecz również wybieranie linii podsłuchu, z której korzysta rozmówca głosem zaprogramowanym w EMC.

Wykorzystując najnowsze osiągnięcia techniczne, służby specjalne opracowały ostatnio również różnorodne, wystarczająco skomplikowane sposoby maskowania korespondencji radiowej w swoich sieciach.

Wszystkie wyżej przytoczone dane przekonywują o dążeniach przeciwnika do możliwie maksymalnego rozszerzania skali korzystania, w działaniach przeciwko państwom socjalistycznym, z najnowszych, współczesnych i efektywnych technicznych środków organów kontrwywiadu, celem utrudnienia naszego działania, wytworzenie w naszych pracownikach i oficerach-wywiadowcach państw socjalistycznych wykonujących swoje obowiązki służbowe, wrażenia "wszechmocy" służb specjalnych Zachodu i atmosfery stałej wątpliwości, czy niewiary.

Nie możemy oczywiście nie liczyć się ze stale wzrastającymi możliwościami technicznymi kontrwywiadów zachodnich, a w pierwszym rzędzie państw natowskich. Jednakże nie można dopuszczać do skrajności, zarówno w oczywistym przecenianiu sił przeciwnika, jak i niedocenianiu jego jakościowo nowego, technicznego wyposażenia. Nasz aparat w Centrali, jak i za granicą, powinien stale śledzić i znać realne możliwości organów kontrwywiadu, prawidłowo je oceniając i uwzględniając w pracy, omijając lub pokonując przeszkody czynione przez służby specjalne.

W działaniach przeciwko przedstawicielom państw wspólnoty socjalistycznej, organy kontrwywiadu w dalszym ciągu w pełni wykorzystują również tradycyjne aktywne metody jak ruchoma i stacjonarna obserwacja oraz szerokie korzystanie z różnej kategorii informatorów

119
118

Sądzę, że w tym gronie nie istnieje konieczność szczegółowego zastanawiania się nad tego rodzaju formami działalności służb specjalnych. Pragnę tylko podkreślić, że i w tym względzie, służby specjalne kładą akcent na podnoszenie skrytości i mobilności, wykorzystując bardziej efektywne posługiwanie się pieszymi i ruchomymi brygadami obserwacji zewnętrznej naszych pracowników, wprowadzając do ważnych obiektów coraz większą liczbę pewnych, przeszkolonych informatorów, zdolnych do wykonania zadań stawianych przed nimi przez służby specjalne.

Dziś od wywiadowców państw socjalistycznych wymagane jest znacznie większe jakościowe przygotowanie zawodowe, bardziej głęboką znajomość technicznych możliwości organów kontrwywiadu i stała, wysoka czujność, celem bezbłędnego i we właściwym czasie wykrywania agentur służb specjalnych pośród pracowników obserwacji zewnętrznej i informatorów, neutralizowania ich wysiłków w działaniach przeciwko naszym wywiadam.

Do dalszych ważnych cech współczesnej sytuacji wywiadowczej należy rozszerzenie frontu działalności wywrotowej organów kontrwywiadu przeciwko wywiadam państw socjalistycznych i pojawienie się nowych istotnych elementów w taktyce działania służb specjalnych przeciwnika.

Rozszerzenie frontu działania kontrwywiadu jest charakterystyczne przede wszystkim w Stanach Zjednoczonych i wśród sojuszników z NATO. Dyrektor FBI Kelly oświadczył niedawno, że każdy Amerykanin powinien świadczyć na rzecz wszechstronnej współpracy z jego służbą, celem wykrywania działalności obcych wywiadów.

Wiele faktów potwierdza, że w ostatnim czasie organy kontrwywiadu Stanów Zjednoczonych i niektórych ich sojuszników wchodzi

MS

na tory totalnego poszukiwania wśród obywateli państw socjalistycznych ludzi o chwiejnych postawach moralno-politycznych, celem ich kompromitowania, rozpracowania i werbunku. W związku z tym, służby specjalne zwracają znacznie większą uwagę na pracowników naszych placówek zagranicznych, nawet nie należących do wywiadu. W odróżnieniu od lat poprzednich, w Waszyngtonie i Nowym Jorku, duża część inwigilacji prowadzona jest obecnie za "czystymi" pracownikami, przy czym najczęściej dokonywana jest demonstracyjnie, z zaakcentowaniem czynnika psychologicznej presji i zastraszenia.

Pozwólcie, że aby potwierdzić taki stan rzeczy, zacytuję wytyczne CIA dla swych agentów, pracujących przeciwko obywatelom państw socjalistycznych:

"Pierwszą i najważniejszą zasadą przy ustalaniu kontaktów z przedstawicielami państw socjalistycznych - jest ciepło, otwartość i zainteresowanie. Chłód, podejrzenie i ostrożność wywołują analogiczne reakcje. Druga zasada - unikajcie w pierwszym okresie polemik, krytyki, wyrażania swojej wyższości. Trzecia - nie sondujcie za wcześnie gruntu, pamiętajcie, że wasze zadanie polega nie na tym, aby spędzić kolejny dzień na kontynuowaniu politycznej dyskusji i umacnianiu stosunków międzynarodowych, lecz na tym, aby zawerbować obywatela socjalistycznego państwa, znajdującego się za granicą. W związku ze szczególną specyfiką selekcji, jaką stosuje się w państwach socjalistycznych, każdy z nich jest informatorem i zaufaną osobą na swojej placówce".

Większe zainteresowanie organów kontrwywiadu "czystymi" pracownikami potwierdza także wzrost ilości przedstawianych im propozycji współpracy lub odmowy powrotu do Ojczyzny. Według posia-

109

20

danych danych, we Francji agentury służb specjalnych przeprowadziły w roku ubiegłym dziesiątki prób podejścia do obywateli państw socjalistycznych celem nakłonięcia ich do odmowy powrotu do Ojczyzny. Mówiąc o próbach w stosunku do obywateli radzieckich, to przeważająca część takich prowokacji ze strony organów kontrwywiadowczych dotyczyła "czystych" pracowników.

W ciągu ostatniego półtora do dwóch lat, Waszyngton i jego główni sojusznicy w szeregu wypadkach potwierdzili ponownie nawrót do praktyk stosowanych w okresie zimnej wojny - aresztowań obywateli państw socjalistycznych, zastraszania i bicia, nieuzasadnionego zatrzymania i deportowania, stosowania szantażu i kompromitowania pracowników oraz członków ich rodzin, częstych odmów wydawania wizyjazdowych itp. Ten cały arsenał sposobów stosowanych przez służby specjalne wznowiono aby tłumić ludzką wolę, zastraszyć, łamać usiłowanie sprzeciwu prowokacyjnymi rewizjami dokonywanymi przez organy kontrwywiadu przeciwnika. Znaczny wzrost wspomnianych poczynań służb specjalnych na miejsce nawet wówczas, gdy nasi pracownicy nie dają do tego najmniejszych powodów prawnych. Coraz częściej obiektami podchodzenia i szantażowania są ludzie młodzi, pierwszy raz przebywający na placówkach zagranicznych.

W jednym z większych państw Dalekiego Wschodu - Japonii - miejscowe organa kontrwywiadu, nie dysponując konkretnymi dowodami prowadzenia działalności wywiadowczej przez pracowników państw socjalistycznych, stosują w ostatnim czasie taktykę totalnej dyskredytacji wszystkich oficjalnych merytorycznych powiązań i kontaktów oficerów attachatów wojskowych z miejscowymi obywatelami. Japońska prasa i radio szeroko informują o takich kontaktach jako "nielegalnych", "tajnych", a rozmowy między oficerami państw socjalistycznych

110
121

i Japończykami - przedstawiają jako "konspiracyjne", zawierające treści "wywiadowczego charakteru" i co za tym idzie, stanowiące "zagrożenie bezpieczeństwa państwa". Do prawidłowości należy przypisywanie pracownikom attachatów wymyślonych uczynków i fikcyjnych wypowiedzi.

Przytoczone wyżej fakty niedwuznacznie przemawiają za tym, że w ostatnim okresie kontrwywiad przeciwnika ukierunkowany został na powszechne aktywizowanie i rozszerzanie frontu swojej działalności przeciwko najróżnorodniejszym kategoriom pracowników placówek zagranicznych państw socjalistycznych.

Z analizy prowokacyjnej działalności organów specjalnych przeciwnika wyraźnie wynika dążność do wyrządzenia nam możliwie maksymalnych strat w wywiadowczych kadrach. Podporządkowane są temu nieustanne publikacje o rodzinach ludzi, pracujących na placówkach państw socjalistycznych, fabrykowanie faktów szeroko przedstawianych w prasie, radiu i telewizji. Próby masowej kompromitacji pracowników zagranicznych przy pomocy maksymalnego międzynarodowego rozgłosu - są jawnym dążeniem do utrudnienia nam manewru kadrami, przerwania planowej, efektywnej pracy naszych wywiadów, nad wykrywaniem i demaskowaniem niebezpiecznych planów przygotowywania się do wojny przez państwa imperialistyczne.

Do osobliwości dzisiejszej sytuacji wywiadowczej w głównych państwach kapitalistycznych i ich sojuszników można zaliczyć również określone zmiany w samej taktyce działalności służb specjalnych przeciwko pracownikom socjalistycznych placówek zagranicznych. Ostatnie półtora-dwa lata charakteryzują się ostrym wzrostem agresywności organów kontrwywiadu, otwarciem wulgarnym charakterem najprzeróżniejszych prowokacji wobec naszych ludzi. Zdecydowanie

MM

122

wzrosła ilość wypadków w trakcie akcji kontrwywiadowczych, zachowania się służb specjalnych w sposób wyzywający, gwałtowny, demonstrujący okrucieństwo i cynizm, stosujący szeroko siłę fizyczną wobec przedstawicieli państw socjalistycznych.

W czerwcu br. francuskie służby specjalne, próbując nakłonić do odmowy powrotu do Ojczyzny, zastosowały wobec radzieckiego pracownika w Genewie, wyjeżdżającego z grupą turystów radzieckich do Francji przesłuchanie z użyciem siły fizycznej. Nie osiągnąwszy oczywiście swego celu, Francuzi wymusili na władzach szwajcarskich odwołanie go z Genewy, bez podania, na usprawiedliwienie tego żądania, jakichkolwiek dowodów.

W lipcu br. zatrzymany został w Paryżu przez natowski kontrwywiad, bez jakichkolwiek powodów, pomocnik attache wojskowego. Przy próbie nakłonięcia go do zdrady Ojczyzny zastosowano siłę fizyczną.

Podobne przykłady sędzę, mają miejsce także w praktyce działania waszych aparatów wywiadowczych.

Należy stwierdzić, że w ostatnim okresie organa kontrwywiadu Stanów Zjednoczonych wyraźnie zaktywizowali także swoją działalność w państwach trzecich, przede wszystkim Azji, Afryki i Ameryki Łacińskiej. Przy czym, w działaniu służb specjalnych Stanów Zjednoczonych i tam uwidoczniły się, nietypowe dla poprzednich lat, metody prostoliniowości i gwałtowności podczas rozpracowywania i podchodzenia do naszych ludzi.

Kierowaniem działalności w państwach trzecich zajmuje się, zarząd kontrwywiadu zagranicznego Dyrektoriatu operacji wywiadowczych CIA. Praktyczne wykonawstwo zadań powierzone jest zagranicznym rezydenturom Centralnej Agencji Wywiadowczej.

112
123

Przykładowo, na początku br. pracownik CIA w Indiach, pomocnik attache lotniczego Stanów Zjednoczonych James Reis, wykonał bezpośrednio pozbawione legendy podejście do oficera naszego attachatu wojskowego w tym państwie. Godne uwagi, że próba zawierbowania miała miejsce bezpośrednio na przyjęciu dyplomatycznym, w jednej z Ambasad w Delhi.

Innym przykładem, jeszcze bardziej grubo szytej "działalności", może być podejście Amerykanów w maju br. do korespondenta APN w Bombaju. Krótko przed powrotem tego pracownika do Moskwy, zjawił się u niego w biurze Amerykanin, przedstawiając się jako "podpułkownik z CIA" i proponując współpracę z wywiadem amerykańskim. Nasz towarzysz, człowiek silny fizycznie, udzielił należytej lekcji prowokatorowi, wyrzucając go po prostu z biura. W odpowiedzi na oczywiście nieoczekiwaną dla Amerykanina reakcję ze strony radzieckiego pracownika, agent CIA zagroził mu rozprawieniem się z jego żoną i dziećmi.

Wypada tutaj zaznaczyć, że CIA Stanów Zjednoczonych i brytyjskie organa specjalne utrzymują dziś zawodową łączność z prawie 60-ma państwami; wymieniają informacje, przygotowują i przeprowadzają przeciwko wywiadom państw socjalistycznych wspólne operacje. Dlatego nie jest przypadkiem, że w ostatnich latach rozszerzyła się wyraźnie działalność przeciwko naszym wywiadom również w państwach trzecich. O tym, jak działali Amerykanie np., na terytorium Meksyku, świadczą wspomnienia byłego, wysoko postawionego pracownika CIA, Josefa Schmitha zawarte w jego książce pt. "Portret żołnierza zimnej wojny". Oto cytat z niej:

"W Meksyku prowadziliśmy podsłuch telefoniczny Ambasad państw socjalistycznych; z domów położonych w pobliżu śledziliśmy kto wchodzi i wychodzi; wyposażaliśmy w technikę mieszkania pracowników

143

124

Ambasad, najmowaliśmy dużą ilość "agentów podejścia", ludzi, którzy byli w naturalnym kontakcie z przedstawicielami państw socjalistycznych i ich personelem; stosowaliśmy podstawianie powabnych kobiet, różnorodnych handlarzy, prawników itp. ... Jednym słowem, wszystkie nasze wysiłki skierowane były na to, aby znaleźć środki do przekształcenia tych ludzi w agentów".

Można by przytaczać wiele podobnych przykładów prowokacyjnej działalności, zarówno w Stanach Zjednoczonych i państwach NATO-wskich, jak i w państwach "trzecich". Z reguły, absolutna większość zamiarów i dążeń służb specjalnych Zachodu, nastawionych na werbunek obywateli państw socjalistycznych, kończy się porażką już "przed narodzinami". Trzeba jednak powiedzieć, że mają miejsce także pojedyncze przypadki sukcesów przeciwnika znane Wam, świadczące o tym, że sporo jeszcze nie zostało dopracowane w tej jakże ważnej sferze naszej działalności, za co można naszym wywiadam czynić bezpośrednie zarzuty.

Chciałbym podkreślić, że walka naszych wywiadów z organami specjalnymi przeciwnika jest odzwierciedleniem ogólnej walki obozu socjalistycznego z kapitalistycznym na froncie ideologicznym, która osiągnęła w ostatnich latach szczególne napięcie. Nigdy uprzednio Stany Zjednoczone, państwa NATO, nie nadawały problemom duchowego urabiania mas tak poważnego znaczenia, jak obecnie. Nasi wrogie klasowi usiłują nie tylko uchronić panujący stan swej ideologii w świecie kapitalistycznym, lecz również narzucić ją państwom socjalistycznym.

Zasadniczym obiektem dywersji ideologicznych i prowokacji przeciwnika jest przede wszystkim wspólnota socjalistyczna. Zróżnicowane podejście do każdego z państw socjalistycznych, uwypuklanie

114
125

niektórych specyficznych cech rozwoju wewnętrznego w poszczególnych krajach, próby rozpalania nastrojów nacjonalistycznych, obietnice pomocy ekonomicznej - oto zasadnicze kierunki działalności naszych przeciwników.

Układ Warszawki - jest czołowym obiektem zakusów zachodnich organów kontrwywiadowczych i ich działalności wywrotowej. Główny cel tych dążeń sprowadza się do siania zwątpienia w jedność naszego bojowego sojuszu.

Stykając się codziennie z wrogą propagandą podczas pracy naszych wywiadów wojskowych za granicę, nasi ludzie powinni zawsze kierować się klasowym podejściem do oceny zachodzących zjawisk, wnosząc swój wkład w demaskowanie wywrotowej działalności głównych przeciwników.

Doświadczenie wskazuje, że tam gdzie kadry są dobrze dobrane, zgodnie pracują organizacje partyjne i kierownicy, gdzie brak słabych ogniw w dyscyplinie i osłabiania czujności, tam zapędy wroga spotykają się z należnym odporem a każda prowokacja kończy się fiaskiem.

Oto towarzysze fakty i zasadnicze, charakterystyczne cechy sytuacji wywiadowczej na obecnym etapie; bieżącej sytuacji w Stanach Zjednoczonych i państwach natowskich, a także w poszczególnych państwach innych części świata.

Nasuwa się uzasadnione pytanie: czego nowego należy oczekiwać, jakie są perspektywy rozwoju sytuacji wywiadowczej w tych państwach w ciągu najbliższych lat ?

Uwzględniając wyrażone niedawno przez prezydenta Cartera w kierownictwie CIA oświadczenie o konieczności organizowania glo-

MS
126

balnego systemu szpiegostwa, skierowanego w pierwszym rzędzie
przeciwko państwom socjalistycznym, trudno przewidzieć, że służby
specjalne Stanów Zjednoczonych i ich sojuszników odejdą od przyję-
tego przez siebie kursu na "uzbrojenie", od rozpatrzonych przez
nas metod i sposobów działania przeciwko wywiadam państw socjali-
stycznych, przeciwko pracownikom wszystkich naszych organizacji i
urzędów w państwach trzecich. W warunkach, kiedy Carter i przywódcy
innych państw zachodnich faktycznie osobiście podniecają do
prowokacyjnych działań swoje kontrwywiady, rozwiązują im ręce w
utwardzaniu walki z wywiadami państw socjalistycznych, nie możemy
liczyć w najbliższej perspektywie na jakiegokolwiek pozytywne zmiany
w sytuacji wywiadowczej, szczególnie w państwach NATO.

Plany naszych potencjalnych przeciwników w skondensowanej
formie wyraźnie przedstawia następujący wyjątek z dyrektywy CIA:

"Jakichkolwiek byśmy nie mieli osiągnąć w zbieraniu infor-
macji przy pomocy sputników i środków rozpoznania radioelektroni-
cznego, bez agentury nie jest możliwe poznanie zamiarów przywódców
naszych potencjalnych przeciwników; nie można przeniknąć do sejfów
i umysłów uczonych".

Werbować, werbować ludzi za wszelką cenę - oto dzisiejsze realia w
działalności organów specjalnych Stanów Zjednoczonych i państw NATO.

Na zakończenie pragnę zaznaczyć, że przywódcy wywiadów woj-
skowych państw Układu Warszawskiego nie po raz pierwszy omawiają
zagadnienia koordynacji wysiłków w pokonywaniu przeszkód, czynio-
nych nam przez organy kontrwywiadu przeciwnika. Dużo już w tym
względzie zrobiono. Do praktyki naszej współpracy dla przykładu,
weszło na trwałe wzajemnie zwracanie uwagi na możliwe prowokacje

MLG
WJ

organów kontrwywiadu, jeżeli oczywiście dysponujemy takimi danymi; dokonywana jest wymiana poglądów o sytuacji wywiadowczej, w wielu państwach nieźle współdziałają w tym zakresie attaches wojskowi; zapoczątkowana została pożyteczna praca przygotowawcza nad unifikacji danych dla maszyn liczących o wykrytych prowokatorach i osobach podejrzanych o powiązania z organami kontrwywiadu. Szereg zamierzeń realizuje się na gruncie dwustronnym. Wszystko to niewątpliwie sprzyjało współpracy między wywiadami wojskowymi i podniesieniu jej na nowy wyższy szczebel.

Równocześnie w świetle wyżej przytoczonych faktów, uważam za nieodzowne przedstawić Wam do rozpatrzenia i omówienia szereg propozycji, których realizacja według nas, będzie sprzyjała pomyślnemu pokonywaniu trudności, stwarzanych przez organa kontrwywiadu naszym wywiadam, w trakcie wykonywania stawianych przed nimi przez dowództwo zadań. Nie ma potrzeby uzasadniać, że bez naszych wspólnych, dobrze skoordynowanych wysiłków, pokrzyżowanie zamierzeń przeciwnika, neutralizacja jego planów i dążeń będą utrudnione.

Uważam za celowe:

1. Wytrwale doskonalić metody poznawania i analiz istniejącej sytuacji wywiadowczej, zwracając uwagę na umiejętność przewidywania możliwie szybkich zmian i wcześniejsze ustalanie jej szczególnych cech w naszej działalności.

Aktywizować wymianę danych o sytuacji wywiadowczej zarówno na szczeblu Zarządów Wywiadowczych w Centrali, jak i aparatów wojskowych w państwach działalności wywiadowczej. Minimum raz do roku dokonywać wymiany uogólnionych komunikatów o sytuacji, okresowo stawiając ważne, z tym związane problemy na konferencjach szefów

117

128

Zarządów Wywiadowczych. W aparacie wywiadowczym za granicą praktykować wspólne opracowywanie nowych metod i efektywnych sposobów pokonywania narastającego przeciwdziałania służb specjalnych. Śledzić pilnie stosowanie przez organy kontrwywiadu przeciwnika nowych środków technicznych. Zwracać uwagę na poznawanie stosowanych w głównych państwach Zachodu zautomatyzowanych systemów kierowania siłami i środkami organów kontrwywiadu, ukierunkowanymi przeciwko wywiadowi państw socjalistycznych.

2. Organizować bardziej operatywną wymianę danych o wykrytych prowokatorach i osobach, należących do organów specjalnych przeciwnika. W wypadku bezpośredniego zagrożenia ze strony organów kontrwywiadu, zalecić natychmiastowe informowanie się między attachés wojskowymi za granicą, zezwalając na złożenie o takim fakcie meldunku do Centrali w terminie późniejszym. Zakończyć wypracowanie jednolitych zasad maszynowej rejestracji tego rodzaju osób, jak też sposobu wykorzystywania zebranych danych przy sprawdzaniu kontaktów osób podejrzanych o współpracę z organami kontrwywiadu.

3. Rozpatrzyć możliwość koordynacji, na gruncie dwustronnym, wybranych aspektów badań naukowo-technicznych, związanych z rozpracowaniem i produkcją specjalnej aparatury i techniki wywiadowczej, przeznaczonej do pokonywania przeszkód stawianych przez organa kontrwywiadu państw paktu NATO i ich sojuszników /aparatura do kontroli wymiany radiowej organów kontrwywiadu, sygnalizatory, środki maskujące, środki ochronnoobronne/.

4. Rozwiązywać aktywnie w praktyce problemy wszechstronnego podnoszenia poziomu ideowo-politycznego i hartu moralno-psychicz-

118

128

nego oficerów-wywiadowców naszych państw, doskonalić ich mistrzostwo zawodowe i umiejętności skutecznego przeciwstawiania się dowolnym akcjom wywrotowym służb specjalnych przeciwnika. Zwrócić zasadniczą uwagę na dobór i podstawowe szkolenie kadr młodych wywiadowców. Systematycznie wymieniać doświadczenia z tej ważnej działalności.

5. W razie zaistnienia konkretnych sytuacji, wypracowywać wspólne, odpowiednie kroki przeciwko prowokacyjnym akcjom organów specjalnych głównych przeciwników. W tym zakresie można uwzględnić:

- wzmożenie kontroli obywateli państw NATO podczas ich podróży po państwach socjalistycznych. Oczywiście, należałoby taką kontrolę prowadzić na zasadzie dokładnej wzajemności, zgodnej z kontrolą naszych ludzi w odpowiednich państwach;

- zaostwienie przez nas reżymu wizowego w stosunku do pracowników urzędów tych państw, które stosują posunięcia dyskryminacyjne przy wydawaniu wiz obywatelom państw socjalistycznych; ograniczenie wydawania wiz wywiadowcom państw NATO i osobom podejrzanym o przynależność do służb specjalnych przeciwnika;

- systematyczne i bardziej szerokie wyjaśnianie poprzez środki masowego przekazu naszych państw przypadków wykrywania wywrotowej działalności wywiadów przeciwnika wobec państw światowego systemu socjalistycznego;

- ujawnianie, celem późniejszego skompromitowania, wywiadowców Stanów Zjednoczonych i państw NATO pracujących pod przykryciem;

- pełne ignorowanie propozycji przedstawicieli wywiadów Stanów Zjednoczonych i państw NATO nawiązania kontaktów z wywiadami wojskowymi państw Układu Warszawskiego;

119

130

- przeprowadzanie wspólnych akcji dezinformacyjnych, nacełowanych na wprowadzanie w błąd organów specjalnych przeciwnika, odnośnie zadań naszych wywiadów i metod ich realizacji.

Przyjęcie i realizacja tych propozycji byłaby, naszym zdaniem, kolejnym krokiem naprzód wpływającym hamująco na wyraźną aktywizację działalności w ostatnich latach organów specjalnych Stanów Zjednoczonych i NATO przeciwko państwom wspólnoty socjalistycznej.

Pozwólcie wyrazić me przekonanie, że dalsze związanie i aktywizowanie wysiłków w walce z organami kontrwywiadowczymi głównych państw imperialistycznych, umożliwi nam wszystkim jeszcze pomyślniejszą realizację stojących przed wywiadami państw socjalistycznych zadań, w ujawnianiu i likwidowaniu wywrotowej działalności naszych głównych przeciwników.

131

Wyk. w 1 egz.
Wyk.D.G.-ppłk
Druk.E.K. 15.11.78 r.
Nr.dz.masz. Pf-836/R

DODATKOWO
ODBITO
Egz. 1 na 25 ark.
N ka. pow. 251715
Dnia 17.11.1978 r.
podpis wykonawcy